

stížnost bez udání důvodů zmatečnosti a žádali za doručení opisu rozsudku. Obžalovanému Františku L-ovi nemohl býti opis rozsudku doručen, protože jeho nynější pobyt není soudu znám. Dle § 79 odstavec druhý tr. ř. dlužno soudní vyřízení, od jichž doručení jde straně lhůta k opravnému prostředku, dodatí straně nebo jejímu zástupci. Zástupce obžalovaný nemá. Pouhé ohlášení zmateční stížnosti má účinek odkládací dle § 284 odstavec třetí tr. ř. a dokud žádaný opis rozsudku stěžovateli k provedení stížnosti doručen není, nelze o ní rozhodnouti. Jest věci soudu první stolice, by proti obžalovanému L-ovi postupoval dále po rozumu 24. hlavy trestního řádu, po případě dle § 422 tr. ř.

Čís. 959.

V tom, že bylo vrchnostenské osobě za účelem zmaření úředního úkonu bráněno v užívání osobní svobody, nelze spatřovati souběh zločinu veřejného násilí dle § 81 tr. zák. se zločinem veřejného násilí dle § 93 tr. zák.

Napadl-li veřejný obžalobce rozsudek nalézacího soudu co do části, sprostující z obžaloby pro zločin podle § 81 tr. zák., jest zrušiti napadený rozsudek i v části odsuzující pro § 93 tr. zák.

Zmaření školního zápisu. Úřední úkon počíná tím, že zapisující dostaví se do místnosti, k zápisu určené.

(Rozh. ze dne 14. října 1922, Kr I 989/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 27. června 1921, pokud jím byli podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby obžalovaní František M., František W., Josef H. a Albín J. pro zločin podle § 81 tr. zák., dále obžalovaní Antonín P., Karel O. a Karel B. z obžaloby pro zločiny podle §§ 81 a 93 tr. zák. a obžalovaní Gabriel H. a Karel P. z obžaloby pro zločin podle § 93 tr. zák., zrušil rozsudek v napadených částech, dále i ve výroku, pokud jím byli obžalovaní František M., František W. a Josef H. uznáni vinnými zločinem podle § 93 tr. zák., spáchaným na Eduardu S-ovi, a vrátil věc soudu nalézacímu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř., stěžuje si zmateční stížnost předně do toho, že soud uznal obžalované Františka M-a, Františka W-a a Josefa H-a vinnými toliko zločinem dle § 93 tr. zák., nezkoumal však blíže, zdali a pokud tyto obžalovaní nedopustili se svým jednáním také zločinu dle § 81 tr. zák., že totiž vztáhli násilně ruku na osobu, v § 68 tr. zák. jmenovanou, u výkonu její služby v úmyslu, by výkon její služby, t. j. zápis dětí do české školy zmařili. Nalézací soud neshledal skutkové povahy zločinu dle § 81 tr. zák. proto, že prý učitel S. se zápisem ještě ani nezapočal a své spisy ještě ani nerozevřel, ježto ještě nikdo z dětí a rodičů se neobjevil, že tedy svůj úřad ještě nezapočal, čekaje, až někdo přijde, a že už byl vlastně správou školy v D. zbaven. Naproti tomu poukazuje však stížnost správně na výpověď svědka S-a,

jenž výslovně udal, že byl ustanoven zemskou školní radou v Praze správcem školy, že 8. září 1920 měl provést zápis, který byl dva dny před tím ohlášen, že se za účelem provedení zápisu, stanoveného na dobu od 1 hod. odpoledne, do místnosti, k zápisu určené, totiž do hostince Václava J-a odebral, že v půl druhé hodině přišel truhlář Josef B., by přihlásil své dítky do školy, pak že se dostavila za účelem zápisu i jedna česká dělnice. Vůči těmto údajům svědka S-a nemůže obstátí náhled soudu nalézacího. Správně je sice, že skutková povaha zločinu dle § 81 tr. zák. předpokládá, by s úředním úkonem, jenž byl rušen, bylo aspoň započato. Tento předpoklad jest však dán. Vždyť orgán k zápisu, totiž k úřednímu úkonu oprávněný, dostavil se do místnosti, k provedení úkonu toho určené, byl v místnosti té přítomen v době, k zápisu stanovené, měl připraveny listiny k zápisu potřebné a přišly k zápisu též skutečně osoby. Byť i snad nezačal ještě fakticky zapisovati děti, do školy hlášené, započal přece již řádně s úředním úkonem, k tomu vedoucím a určeným. Dovolávají-li se obžalovaní ve svém odvodu na Fingerovo Strafrecht II. díl str. 872, dle něhož úřední úkon považovati lze za započatý v okamžiku, kdy jsou dány předpoklady k jeho provedení a kdy projevuje se na venek vůle, jej provést, potvrzuje tento náhled jen správnost stanoviska, stížností zastávaného, zvláště když o vůli S-ově, provést uložený mu úřední úkon, nemůže býti vzhledem k jeho výpovědi nejmenší pochybnosti. Hledíc k výpovědi svědka S-a, vztáhli obžalovaní po započetí úředního úkonu na svědka násilně ruku, chytнувše a vyvedše ho z místnosti, kde úřední úkon měl prováděti, násilím na ulici, v patrném úmyslu, by úřední úkon zmařili, čímž je skutková povaha zločinu dle § 81 tr. zák. v objektivním ohledu stělesněna. Pravdu mají naproti tomu obžalovaní, uplatňující ve svém odvodu, že v tomto případě není skutkového podkladu pro souběh zločinu dle § 81 tr. zák. se zločinem dle § 93 tr. zák., jímž obžalovaní byli uznáni vinnými. Neboť ono uchopení učitele S-a a násilné vyvedení jeho na ulici, v němž shledává nalézací soud obmezování svobody S-ovy ve smyslu § 93 tr. zák., bylo jen prostředkem k uskutečnění dále jdoucího úmyslu, totiž ku zmaření úředního úkonu, takže obmezení to je ve skutečnosti složkou skutkové podstaty dle § 81 tr. zák., zvláště když bez obmezení toho by zločin dle § 81 tr. zák. nedošel ku svému uskutečnění. Odsouzení obžalovaných pro zločin dle § 93 tr. zák., pokud jej František M., František W. a Josef H. spáchali na učiteli S-ovi, není proto místným, poněvadž jednání jejich za správného použití zákona naplňuje v objektivním ohledu skutkovou povahu zločinu dle § 81 tr. zák. Tímto nesprávným názorem zmateční stížnosti není však nejvyšší jako zrušovací soud vázán (§ 262 tr. ř.), nýbrž dlužno se mu jenom zabývati skutečnostmi, kterých se dotýká zmateční stížnost. Tyto pak jsou totožné se skutkovou podstatou zločinu podle § 93 tr. zák., jímž byli obžalovaní František M., František W. a Josef H. uznáni vinnými, pokud jde o osobu Eduarda S-a, takže nejvyššímu jako zrušovacímu soudu bylo se při rozhodování o zmateční stížnosti státního zastupitelství, týkající se zločinu podle § 81 tr. zák., zabývati vlastně jen toutéž skutkovou podstatou, která byla vzata za podklad právě zmíněnému výroku o vině obžalovaných zločinem podle § 93 tr. zák. a bylo takto vlastně rozhodováno po rozumu důvodu zmatečnosti čís. 10 § 281 tr. ř. Když pak nejvyšší jako zrušovací soud dospěl k názoru, že nemůže vedle sebe obstátí odsouzení právě jmenovaných

tří obžalovaných pro zločin podle § 93 tr. zák. a pro zločin podle § 81 tr. zák., spáchaný ovšem na osobě Eduarda S-a, nýbrž že správně mohli býti tito obžalovaní podle nynějšího stavu věci odsouzeni jen pro zločin podle § 81 tr. zák., zrušil nejen osvobozující část rozsudku nalézacího soudu, nýbrž i onu část, kterou byli obžalovaní František M., František W. a Josef H. odsouzeni pro zločin podle § 93 tr. zák., spáchaný na Eduardu S-ovi, a vrátil věc soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí v rozsahu zrušení, nemoha sám ve věci rozhodnouti, ježto nalézací soud nezabýval se subjektivním zaviněním obžalovaných (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.). Nalézací soud bude sice při svém dalším rozhodování vázán právním názorem, zde vysloveným, že Eduard S. byl již ve výkonu služby a že požíval ochrany § 68 tr. zák., přes to však mohl by snad při novém hlavním přelíčení po stránce skutkové dojít k přesvědčení, že v tomto případě nejde přes to o zločin podle § 81 tr. zák., a pak ovšem, dbaje svého úkolu, uloženého mu § 262 tr. ř., by věc se všech právních stránek posoudil, bude museti soud nalézací uvážiti jednání obžalovaných i s jiných hledisek právních, zejména ovšem hledě již ke skutečnostem v obžalobě uvedeným, že šlo v tomto případě o smlouvené násilí, jehož výsledek by všichni obžalovaní museli zodpovídati, se stanoviska zločinu veřejného násilí podle § 98 a), b) tr. zák.

Čís. 960.

Poměr důchodkového trestního zákona k zákonu lichevnímu ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

I cizozemský tabák jest předmětem potřeby ve smyslu lichevního zákona. Řetězový obchod jím.

(Rozh. ze dne 14. října 1922, Kr II 894/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 5. října 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem řetězového obchodu dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Provádějíc důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. má zmateční stížnost především za to, že vsunutí se mezi spotřebitele a stát, prodávající kuřivo, je pouhým deliktem důchodkovým, to prý tím spíše, že šlo v tomto případě o kuřivo, které, byvši stěžovatelem dle rozsudkového zjištění koupeno v cizině, netvoří dle celního a monopolního řádu vůbec předmět právního obchodu, nemůže prý tudíž býti zcizeno a jehož koupě a prodej proto nepodléhá soudnímu trestnímu stíhání. Námitka je právně bezpodstatná. Předpisy trestního práva důchodkového (§§ 316 a 317 tr. zák. důch.) a § 53 předpisu pro trafikanty ze dne 10. června 1911, čís. 44.236 (č. 104 věstn. min. fin.) nepřekážejí nikterak soudnímu potrestání takových jednání, která spadají pod pojem válečné lichvy, snad proto, že předmětem lichvy byl tabák (tabákové výrobky), tedy předměty stát-